

Genel Muhasebe

Ankara Üniversitesi
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
Eczane Hizmetleri Programı

Gelir Tablosu

Gelir Tablosu: İşletmenin belli bir dönemine ait elde edilen gelirleri ve bu gelirlerin elde edilmesi için yapılan giderleri ve bunların sonucunda ortaya çıkan kâr veya zararı (faaliyet sonuçlarını) gösteren tablodur.

$\text{Gelirler} - \text{Giderler} = \text{Kâr veya Zarar}$

Bilanço işletmenin belli bir andaki parasal fotoğrafına benzetilecek olursa, gelir tablosu işletmenin belli bir döneme ilişkin parasal filmi gibidir.

Gelir Tablosu

Gelir tablosu, dönem net kârının veya zararının oluşmasında rol oynayan dönemle ilgili gelir ve gider kalemlerini ayrıntılı olarak göstererek finansal tablo kullanıcılarına ve yöneticilere yardımcı olmaktadır.

Gelir Tablosunun Temel Nitelikleri

- Ulusal para biriminin, gelir tablosunda yer alan gelirler ile giderlerin gösterilmesinde esas alınması
- Gelir tablosunun belli muhasebe kavramları ile genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak düzenlenmesi
- Gelir tablosunun, diğer finansal raporlar gibi tarihî bir belge olarak kabul edilmesi

Biçimsel Açıdan Gelir Tabloları

Gelir tablosunun başlık kısmında biçimsel olarak bulunması gereken bilgiler vardır:

- Gelir tablosunun ait olduğu işletmenin adı veya unvanı
- “Gelir Tablosu” kelimesi
- Gelir tablosunun ilişkili olduğu muhasebe dönemi
- Gelir tablosunun düzenlenmesine esas para birimi

Biçimsel Açıdan Gelir Tabloları

- Hesap Tipi Gelir Tablosu
- Rapor Tipi Gelir Tablosu

Türkiye'de Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nin öngördüğü gelir tablosu tipi, çok kademeli rapor tipi gelir tablosudur. Bu nedenle izleyen slaytlarda çok kademeli rapor tipi gelir tablosu açıklanacaktır.

Rapor Tipi Gelir Tabloları

- İşletmenin bir dönem içindeki faaliyetlerini bütünü ile ortaya koyar.
- Sadece satış kârı veya zararı ile maliyetler kapsamına girmeyen kalemleri göstermekle kalmaz; aynı zamanda satış hasılâtını, maliyetleri ve diğer giderleri de kapsar.
- İşletmenin çeşitli bölümleri tarafından yürütülen faaliyetler hakkında bilgi verir.

Çok Kademeli Rapor Tipi Gelir Tabloları

- Malî analize elverişli, etkili bir yönetim aracıdır.
- Hasılat ve gelirler ile giderler işletme faaliyetlerine göre gruplar halinde gösterilmiştir.
- Bir tek kâr veya zarar rakamı yerine, işletme faaliyetleri itibariyle birden fazla kâr veya zarar rakamı yer alır.

Çok Kademeli Rapor Tipi Gelir Tablosu

Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nin öngördüğü gelir tablosu, işletme faaliyetlerini üç kısımda raporlamayı öngörür:

- İşletmenin esas faaliyetleri
- Diğer faaliyetler
- Olağandışı faaliyetler

Esas Faaliyetler

İşletme hangi faaliyetleri gerçekleştirmek üzere kurulduysa, bu amacı gerçekleştirmek üzere yapılan faaliyetlerdir. Örneğin bir eczanenin kuruluş amacı, ilaç satışı ve ilaç hazırlanmasıdır. Finansal tablo kullanıcıları açısından en önemli bölümdür; çünkü işletmenin başarısı, uzmanlaştığı alan olan esas faaliyetlerinin sonuçları bu kısımda raporlanır.

Diğer Faaliyetler

İşletmenin esas faaliyetlerinin yanında gerçekleştirdiği tekrarlanabilir nitelikteki işlemlerin raporlandığı kısımdır. Bu kısımda ağırlıklı olarak işletmenin kendisinin kullanmayıp başkalarına kullandırttığı varlıklarından elde ettiği gelirler ve bu gelirlerin elde edilmesinde katlanılan giderler yer alır. Örneğin işletmenin bir süre kullanmayacağı bir depoyu kiraya vermesinin sonuçları, diğer faaliyetler arasında raporlanır.

Olağandışı Faaliyetler

İşletmenin esas faaliyetlerinin yanında gerçekleştirdiği tekrarlanabilir nitelikte olmayan işlemlerle işletmenin kontrolü dışında gerçekleşen işlemlerin sonuçlarının raporlandığı kısımdır. Dönemler itibariyle değerlendirildiğinde genellikle belirli bir eğilim göstermez.

Çok Kademeli Rapor Tipi Gelir Tablosu

Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nin öngördüğü çok kademeli gelir tablosunda toplam beş adet kâr veya zarar kalemi yer alır. Bu kâr veya zarar kalemleri:

- Brüt Satış Kârı veya Zararı
- Faaliyet Kârı veya Zararı
- Olağan Kâr veya Zarar
- Dönem Kârı veya Zararı
- Dönem Net Kârı veya Zararı

Brüt Satış Kârı veya Zararı

Brüt Satış Kârı veya Zararı, işletmenin bir dönem boyunca yapmış olduğu net satışlar ile satışların maliyetinin farkıdır. İşletmenin esas faaliyeti kapsamındaki mal ve hizmet satışlarının kabaca sonucunu gösterir. Brüt Satış Kârı veya Zararı mal ve hizmet satışı ile doğru orantılı artıp azalır.

Faaliyet Kârı veya Zararı

Faaliyet Kârı veya Zararı, işletmenin esas faaliyetinden elde ettiği sonucu (kâr veya zarar) gösterir. Brüt satış kârı veya zararından, hiç satış yapılmasa bile katlanmaktan kaçılmayacak (personel giderleri, kira giderleri, vb.) giderler (faaliyet giderleri) çıkarılarak hesaplanır.

Olağan Kâr veya Zarar

Olağan Kâr veya Zarar, esas faaliyet sonucuna (faaliyet kârı veya zararı) diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârların eklenmesi, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlarla finansman giderlerinin çıkarılması ile hesaplanır. İşletmenin süreklilik gösteren ticari işlemlerinin sonucunu gösterir.

Dönem Kârı veya Zararı

Dönem Kârı veya Zararı, işletmenin olağan kâr veya zararına olağandışı gelir ve kârların eklenmesi ve olağandışı gider ve zararların çıkarılması ile hesaplanır. Hesaplamanın sonucu pozitif bir sayı ise vergi öncesi kâr olarak da adlandırılır.

Dönem Net Kârı veya Zararı

Dönem Net Kârı veya Zararı, işletmenin kârından Kurumlar Vergisi ve diğer yükümlülüklerin ödenmesinden sonra elde edilen kâr veya uğranılan zarardır. Yatırımcıların asıl dikkat ettikleri kâr, işletme faaliyetlerinin nihai sonucu olan Dönem Net Kârı veya Zararıdır.

Özet Gelir Tablosu

ABC TİCARET İŞLETMESİ
GELİR TABLOSU
01.01.2019 – 31.12.2019
(Bin TL)

A. Brüt Satışlar	210
B. Satış İndirimleri (-)	(10)
C. Net Satışlar	200
D. Satışların Maliyeti (-)	(130)
Brüt Satış Kârı veya Zararı	70
E. Faaliyet Giderleri (-)	(25)
Faaliyet Kârı veya Zararı	45
F. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar	5
G. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	(3)
H. Finansman Giderleri (-)	(7)
Olağan Kâr veya Zarar	40
I. Olağandışı Gelir ve Kârlar	1
J. Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(1)
Dönem Kârı veya Zararı	40
K. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	(15)
Dönem Net Kârı veya Zararı	25